

Kaufmann Margit

A képen a kisebbik nővérem, Manyi [Kaufmann Margit] látható. Manyi 1910. június huszonhatodikán született. Manyi olyan tizennyolc-tizenkilenc éves korában megtanult fényképezni. Ott az udvaron volt egy Friedrich Schmidt nevű fényképész, nála kezdte. Schmidt egy nagyon rendes ember volt. A felesége úgy hívta, Fritzl. Borzasztóan ivott a felesége is, egy német nő volt, de ivott, mint a kefekötő. Schmidt meghalt hirtelen, szegény, és a felesége elment Prágába a hűgához. Utána Koziárszky vette át a fényképezési helyet. Koziárszky az meg olyan bolondos volt, egy olyan bohém, de nagyon korrekt volt, egy úriember. Nem volt nekünk annyi pénzünk, hogy vegyünk Manyinak fényképezőgépet, szegény emberek voltunk. Fényképezett, retusált a nővérem, jártak a nőkkel esküvőkre, mindenféle alkalmakra is fényképezni. Akkor még olyan régifajta fényképezőgép volt, amelyik fekete kendővel volt letakarva, és lábon állt, lemezeket tettek be, arra fényképeztek. Voltak segédjei is a fényképésznek, fiatal fiúk, Töröknek hívták az egyiket, aki cipelte a felszerelést, adogatott. A műterem külső,

[Judvarra néz?] fala tiszta üvegből volt, ahogy bementünk, jobbra volt a sötétkamra, ahol elhívtak, és balra volt maga a műterem, volt bent egy nagy-nagy fehér háttér, ami elítt fényképeztek, és voltak asztalok is, ahol a segítők retusáltak. De nagyon rendes emberek voltak [a fényképészek], nem használták ki, és adtak neki rendesen fizetést. És avval segített minket szegény nővérem, ahelyett, hogy ő felélte volna, vagy vett volna magának ruhát vagy valamit. Beadta a háztartásba. A kisebbik nővérem házassága is összehozott parti volt, 1935 szeptemberében ment férjhez. Az ő férje, Moskovits Andor (Bandi), tisztviselő volt egy fatelepen Marosvásárhely mellett, Lunca Bradului-on [magyarul: Palotailva]. Az nagy szó volt akkor, egy tisztviselő! Tasnádi születésű volt [Tasnád Nagykárolytól 47 km-re van], volt egy nővére, aki férjhez ment Magyarországra egy keresztényhez, Bárány Bubihoz. Úgy emlékszem, Budapesten laktak, de nekik nem volt gyerekük. A Maniék esküvője is rendesen, zsidó módra zajlott, a baldachin alatt, mint az idősebbik nővéremé. Azt is a nagybátyámék fedezték, mert nekünk honnan lett volna pénzünk tíz embert összehozni? A zsidóknál úgy van, hogy tíz embert kell összehívni, úgy hívják ezt, minján, minden imádsághoz, a házasságkötéshez is. És akkor ezt a tíz embert is meg kellett vendégelni. Maniék nem sokat éltek együtt, felbomlott a házasságuk. Nem volt veszekedés, semmi, csak egész egyszerűen nem szerették egymást. Szóval, biztos volt valami köztük, ami nem stimmelt. Utána visszakerült a nővérem Nagykárolyba, és tovább fényképészkedett.